

PRINCIPALS CONCLUSIONS SOBRE EL MODEL DE CIUTAT A SANT CUGAT DEL VALLÈS

CONSELL DE CIUTAT

GRUP DE TREBALL SOBRE MODEL DE CIUTAT

MAIG 2022

**PRINCIPALS CONCLUSIONS SOBRE
EL MODEL DE CIUTAT A SANT CUGAT DEL VALLÈS**

**Elaborat pel Grup de Treball sobre Model de ciutat
del Consell de Ciutat de Sant Cugat del Vallès**

**Robert Savé (coordinador)
Carles Castell
Rebeca Galan
Cristina Urriza
Bibiana Tesanovic
Gemma Garcia
Xavier Humet**

PRINCIPALS CONCLUSIONS SOBRE EL MODEL DE CIUTAT A SANT CUGAT DEL VALLÈS

Elaborat pel Grup de Treball sobre Model de ciutat del Consell de Ciutat de Sant Cugat del Vallès

En número d'habitants, Sant Cugat del Vallès està en la posició 12^a, just per sota de Girona i de les capitals de comarca de Catalunya ¹ i és un dels components del 1% dels municipis espanyols de quasi 100.000 habitants ².

A nivell d'edats ³, el 25% esta entre 0 i 20 anys, el 23% entre 20 i 40 anys, el 34% entre 40 i 60 anys i el 18% per sobre dels 60 anys.

Dels 23 municipis de més de 50.000 habitants, el segon en quant a PIB per habitant⁴ per sobre de la mitjana catalana (29.000 euros per habitant) és Sant Cugat del Vallès (49.300 euros).

Els temes relacionats amb el context públic de la sanitat ⁵, l'educació, en la que els serveis territorials del Vallès Occidental és el segon en nombre d'alumnes d'ensenyament obligatori⁶ i el primer municipi de Catalunya en quant a persones amb estudis superiors⁷ i així un llarg etcètera, que descriu i explica com s'ha arribat al model de ciutat actual de Sant Cugat del Vallès⁸.

El model, pot esser més o menys bo, segons la sensibilitat de l'avaluador, el seu nivell de coneixements locals i generals, la percepció del temps...però està clar, que en 2030, demà, serem unes 105.000 persones, que Espanya (som conscients que Sant Cugat no és el mateix, però està afectat pel mateix) en aquests moments té el 23% de les llars per sota del llindar de la pobresa segons l' ONU, és el tercer país de l'UE en quant a major desigualtat de renda, hi ha quasi un 18.5% d'abandonament escolar, l'atur en menors de 25 anys és del 44%, es dedica 1.22% del PIB en recerca i l'endeutament del país es de 1.5 bilions d'euros, que representa el 120 % del PIB d'Espanya.

Es comenta, que tot això es deu a la Covid19, que són els seus efectes col·laterals, la qual cosa és una mitja veritat, perquè la pandèmia tan sols ha fet aflorar, amb tota la crueta, una gran crisi sistèmica⁹, així a tall d'exemple, l'informe ens diu que *"...aproximadament un 20% de les persones enquestades no té ningú de confiança a Sant Cugat amb qui poder parlar de temes personals, una dada gairebé 5 punts percentuals més elevada que la registrada fa 3 anys"*.

---

¹ (<https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=250>)

² (https://www.ine.es/infografias/infografia_padron.pdf).

³ (<https://www.idescat.cat/pub/?id=pmh&n=9548&geo=mun:082055>)

⁴ (<https://www.idescat.cat/novetats/?id=4095>)

⁵ (https://www.diba.cat/documents/713456/120960719/La+gestio+municipal+de+la+salut+p%C3%BAblica_2010.pdf/49c65b27-97bd-4b28-b655-2b6bca408eac),

⁶ (<https://educacio.gencat.cat/ca/departament/estadistiques/estadistiques-ensenyament/estadistica-inici-curs/>)

⁷ (https://www.cugat.cat/noticies/societat/155993/sant_cugat-es-el-municipi-catala-amb-el-percentatge-mes-alt-de-poblacio-amb-estudis-superiors)

⁸ (<https://www.santcugat.cat/>).

⁹ ([BaròmetreInclusiuSantCugat2020_210721.pdf](#)),

El que no es diu és que hi ha una altra gran crisi ambiental, una realitat ambiental, que per molt que s'explica en base a l'objectivitat¹⁰, s'amaga en base a la subjectivitat, a l'interès de mantenir un sistema en fallida, però que encara beneficia a determinats col·lectius.

Ja no es parla de la relació entre la contaminació ambiental, especialment de l'aire, la pobresa, la temperatura... i l'afectació de la Covid19 en la població.

Com tampoc es parla de la recuperació del nostre sistema productiu afectat per la realitat ambiental, que promourà l'any 2040, respecte del període de referència, un increment de temperatura proper als 2.5°C i una disminució de pluja d'un 15%, essent la combinació d'ambdós paràmetres un gran increment en la sequera a nivell del sòl i de l'aire, que repercutirà en una important pèrdua de productivitat dels nostres ecosistemes, entre els que es troba el sector agropecuari i pesquer, és a dir: Estem i som un país pobre, sense fonts d'energia i poc o mal qualificat...

No podem esperar més veient discussions banals sobre res, hem de començar a fer, des de la quotidianitat, des de l'estructura més propera a totes i tots, el municipi per, en paral·lel, compartir i col·laborar amb els altres.

Per això, **es planteja un model de ciutat, amb un horitzó 2075, que prioritzi el tractar d'equilibrar un municipi econòmicament asimètric, socialment discriminador i amb una profunda necessitat de canvi de paradigma.**

- Cal **reduir les diferències econòmiques**, que inexorablement porten a una centrifugació de joves, vells i professionals de baix salari.
- Cal incrementar la força centrípeta, que **recuperi la vida en els barris**, en entitats i carrers, que generi vida i per tant benestar... Primer pas per la salut social/individual.
- Cal **repensar-nos, que i com volem que sigui a partir de demà?**, una ciutat jardí, un centre de serveis..., o un lloc amb oficis, on treballar bé sigui el símbol característic i diferencial de la nostra ocupació, lo qual passa pel debat des de el mutu coneixement, es dir una ciutat interconnectada des de els barris, entitats, individus a l'Ajuntament i l'inrevés, es important generar un procés bijectiu dinàmic i al mateix nivell.
- Cal **repensar les fonts**, quasi vitals degut a la seva escassetat absoluta (ja s'ha referenciat i relativitzat degut al seu preu) **de l'aigua i l'energia**, ara gestionades a nivell particular.
- S'ha de **dissenyar una estratègia de sostenibilitat alimentària**, i ha de fer-se des de la realitat que el municipi està en una zona d'estricta seca i per tant de baixa productivitat. Aquí el sentit comú, la complementaritat entre municipis i la consideració que l'aliment és un bé bàsic, poden ésser claus per gestionar incerteses i desproveïments, reals i especulatius. És important la producció, però al mateix nivell la conservació / distribució i l'educació alimentària.

---

¹⁰ (<https://www.medecc.org/first-mediterranean-assessment-report-mar1/>),

- És important **reservar sòl per nous habitatges i tornar a pensar les zones de baixa densitat, tot mantenint el rati habitant/verd urbà**, per sobre dels 10m² actuals (dintre de la zona recomanada per la OMS), tractant d'homogeneïtzar el rati per a tot el municipi en la mesura del possible, donar a aquest verd més, que la funció estètica/saludable.
- Considerar que **Collserola**, a l'ésser un parc és de tothom, del país i per tant és important **dissenyar usos compartits i poc agressius amb el medi**. L'exemple de Torre Negra, Can Calopa, Can Coll...han de jugar un paper molt important en aquest vincle funcional, que asseguri el gaudi, la salut, l'alimentació, la prevenció del foc forestal, dels cursos d'aigua...a la fi de l'ús d'un paisatge resilient.

Vindran més crisi i amb el negoci de l'enginyeria econòmica, amb l'arquitectura dels números, amb la producció d'intangibles, ja hem vist que podem arribar, la majoria, a un alt nivell d'empobriment i a comprometre el futur i estabilitat socials.

Tenim l'opció, la necessitat, la responsabilitat, el deure de pensar-la per quasi totes, la gestió és un altre tema.

Potser el nou model ha d'incloure la sobrietat, que sens dubte no permet l'enriquiment fàcil, però per contra, posa més difícil l'empobriment, com a mínim, **ha de contribuir a una bona vida per tothom, el que hi son i els que vindran**.

Per tractar de concretar línies d'actuació a curt/mig termini, que promoguin el canvi de model, es planteja:

- Generar normes que possibilitin el canvi de model urbanístic, promovent i facilitant la instal·lació de comerç i serveis entre la xarxa urbanística ara existent, sobretot en els barris.
- Canviant, la normativa d'ús dels habitatges unifamiliars, per afavorir el lloguer parcial legal dels habitatges, així com la divisió dels mateixos, tot el qual, pretén generar un doble efecte, per una part, afavorir la permanència en el municipi de joves, i per altre, incrementar legal i transparentment les rendes dels més vells, tot afavorint la mútua ajuda. Cal cercar mecanismes de ponderació i control especulatiu
(per exemple, reduint el valor impositiu dels nous comerços, tipologia del qual ha estat debatuda i decidida a nivell de Consell de Barri, i impedit el negoci amb els nous habitatges, fixant el seu valor al que tinguin en el moment de la transformació, potenciant les cooperatives d'habitatge, potenciant els canvis de model de propietat,.....).
- Fer una defensa enferrissada de reserva de sòl urbanitzable, per habitatge social, amb la finalitat de mantenir població jove i renovar concepte de ciutat des de dins, des de la població, tota.
(pot semblar una mesura populista i/o esquerranosa, però si pensem en el futur, aquesta afavoreix la població i per tant el consum i els impostos).

- Promoure la gestió municipal, de l'aigua i l'energia disponibles, ja que així es contribueix a les polítiques de sobrietat i per tant de mitigació al canvi climàtic, afavorint la justícia i la solidaritat a escala propera.
- Plantejar, com a punt transcendent, el dret a l'alimentació suficient i sana per tothom, subvencionant-la en origen, fet que afavoreix la vida del productor/productora i del consumidor, eliminant per ineficaços graons de la cadena alimentaria, simplement presents per especulació.
- Assegurar en la mesura del possible i sempre des de conceptes de sobrietat, km0, ...l'alimentació pel gaudi, donats els seus efectes positius en el benestar social.
- Potenciar l'idea de ciutat residu zero, des de polítiques de sobrietat en el consum, complementades per la reducció, reutilització i reciclatge dels productes mínims imprescindibles.
- Sense sobre explotar les possibilitats del Parc de Collserola mantenir el rati de 10m² de verd per habitant (suggerit per l'OMS) d'una manera el més homogènia possible en el municipi, en els propers 50 anys, mitjançant polítiques actives de manteniment del verd privat amb ús social i aprofitant zones periurbanes amb bosquines degradades per aquesta funció.
- Fer una ciutat més confortable tant per les condicions ambientals (canvi climàtic), com humanes (edats, gènere...) mantenint les existents i instal·lant noves fonts, wc, llocs per avisar de problemes, panells informatius...amplia i estratègicament en el municipi.
- Potenciar el dret a l'ensenyament al llarg de tot el cicle vital de les persones, tant des de la perspectiva reglada com la cultural.
- Pensar en ampliar el model formatiu amb pactes amb les universitats i centres de formació professional, com a base per regenerar el teixit productiu del municipi.
- Considerar com positiu estar travessats per dues autopistes i diferents carreteres provincials, però valorant-les també com una, potser la principal font de contaminació atmosfèrica i acústica, que cal regular primer i reduir després.
- Desenvolupar un transport de baixes emissions a demanda, combinant autobusos en el moments de màxim ús (es coneixen en quant a horari i línia) amb taxis i/o microbusos que ofereixin servei compartit a demanda. Aquest procés hauria d'implementar-se ràpidament, havent-se de revisar amb la generació d'un nou model de ciutat per barris potencialment autosuficients.

- Promoure la instal·lació d'un hospital públic en el municipi, donat que 100.000 persones, són moltes en un món on la salut és cabdal. Qualsevol formula de qualitat, que equipari el servei al dels centres GENCAT, pot ésser acceptat. La salut s'un dret, que a més es paga, no un negoci.
- Promoure la instal·lació d'una caserna de bombers en el municipi.
- Incrementar el nombre de policies locals amb la doble funció de l'educació ciutadana i seguretat.
- Aprofitant els molts i bons equipaments culturals, generar polítiques culturals diverses, en les que els equipaments tinguin una major vida i un més gran aprofitament com recurs i de recursos.
- Mantenir, sinó incrementar, el concepte de ciutat per l'esport, obrint-lo a totes les tipologies personals i socials possibles, des de els conceptes de l'amateurisme, la competència sense forçosament la competitivitat i la salut individual i social en els seus aspectes físics i psíquics.
- Promoure el treball en col·laboració, sense cost i amb molt valor, ja que la riquesa s'obté guanyant i no gastant.

Grup de Treball Model de Ciutat

Robert Savé (coordinador), Carles Castell, Rebeca Galan, Cristina Urriza, Bibiana Tesanovic, Gemma Garcia, Xavier Humet

Consell de Ciutat de Sant Cugat del Vallès

Sant Cugat, 26 de maig del 2022